

עת"א 36166/10/20 - נחמן סטל נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 36166-10-20 סטל(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

לפני	כבוד השופט גיא שני
העותר	נחמן סטל (אסיר)
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

פסק דין

לפני עתירת אסיר שעניינה הוצאתו של העותר לחופשה מיוחדת כדי שיוכל ליטול חלק בחתונת בנו שעתידיה להתקיים מחר, 28.10.2020.

לנוכח סד הזמנים, ומכיוון שהנושא של יציאת העותר שלפני לחופשות מיוחדות נדונה לא אחת בעבר, לא אאריך בדברי הקדמה ואגש הישר אל לב-העיקר.

אין מחלוקת כי נוכח הסכנות הנובעות מנגיף קורונה הוטלו מגבלות על הפעילות בתחומי החיים השונים, ובכלל זה על פעילותם של מתקני הכליאה בהיבטים מגוונים (רע"ב 5615/20 **מסיקה נ' שירות בתי הסוהר** 23/08/20). בתי המשפט הכירו לא אחת בצורך החיוני של שב"ס לנקוט פעולות על-מנת לצמצם את החשש מפני כניסתו של הנגיף אל בין כותלי בית הסוהר ולמנוע את התפשטותו, הכל למען בריאותם של האסירים, של אנשי הצוות ושל הציבור בכללותו. אחת ההחלטות שהתקבלה נוגעת למניעת או צמצום יציאתם של אסירים לחופשות. ואמנם, בית המשפט העליון עמד על כך שאין חולק על "ייחודם של ימי הקורונה בהם אנו מצויים, ואת הצורך בצמצום היציאה ואת הכניסה ממתקני שב"ס למינימום ההכרחי בשל מצב החירום" (רע"ב 4277/20 **שירות בתי הסוהר נ' מרעי** 24/06/20).

עם זאת הדלתות אינן סגורות באופן הרמטי (ראו גם עניין **מרעי** הנ"ל), ושב"ס פועל היום לפי הנחיות מיום 18/08/20, שלפיהן ניתן לאשר חופשה מיוחדת לפרק זמן שלא יעלה על 8 שעות, זאת מטעמים מיוחדים ובהתקיים נסיבות מיוחדות או נסיבות הומניטריות מיוחדות. על בסיס הנחיה זו התאפשר לא פעם לאסירים ליטול חלק בשמחות משפחתיות של בני המשפחה הקרובים ביותר, ובכלל זה חתונות, בין מכוח הסכמתו של המשיב-עצמו ובין מכוח החלטות

שיפוטיות (ראו לדוגמה: עת"א 36177-10-20 סרסור נ' שירות בתי הסוהר (22.10.2020); עת"א 15529-09-20 סרור נ' שירות בתי הסוהר (13.9.2020)).

לדידי, חתונת בנו או ביתו של אסיר עשויה להיחשב "נסיבות מיוחדות" לצורך שקילת אישור חופשה מיוחדת. כאמור, כך עולה מכמה פסקי דין שניתנו לאחרונה, ואף המשיב החזיק בעמדה זו שעה שהסכים לאשר חופשות מיוחדות בנסיבות מסוג זה. ודוק: עצם העובדה שמדובר בחתונה של קרוב משפחה מדרגה ראשונה אינה מחייבת מניה וביה אישור חופשה; לא בכלל ובוודאי לא בימי קורונה. אולם מדובר באירוע חריג ויוצא דופן, ולאור טיבו המיוחד איני סבור כי חסומה מראש האפשרות להתיר חופשה מיוחדת בנסיבות כאלה. ההחלטה צריכה להתקבל בכל מקרה ומקרה לפי כלל הנסיבות, לרבות נסיבותיו של האסיר הפרטני שעניינו נדון ושיקולים נוספים. אני רואה להדגיש כי עיינתי בהחלטות שאליהן הפנתה ב"כ המשיב, ולא מצאתי כי יש בהן כדי לשנות מעמדה עקרונית זו (ושוב, כאמור, כל מקרה לפי נסיבותיו).

בעניינו של האסיר דן צוין כי אין המלצה של גורמי הטיפול (מב"ן) ושל גורמי המודיעין לאשר יציאה לחופשה. אכן, כך, אולם יש לומר כי התנגדות דומה מלווה את העותר זמן רב מאוד, ואין מחלוקת כי חרף עמדה זו אושרו לעותר, שוב ושוב, חופשות מיוחדות ובפרט לצורך השתתפות בשמחות משפחתיות. ב"כ העותר הגיש לעיוני את החלטת בית המשפט העליון ברע"ב 8591/12 סטל נ' מדינת ישראל (29.11.2012), שם הוחלט "בנסיבות המאוד מיוחדות של העניין" לאפשר לעותר להשתתף בחתונת ביתו, תוך קביעת ביטחונות וערבויות בשיעורים ניכרים; וכן הוגשו החלטות נוספות משנים מאוחרות יותר, שבהן אישרו בתי המשפט המחוזיים חופשות מיוחדות - בתנאים דומים (ראו למשל עת"א 24145-01-13, החלטה מיום 29.1.2013; עת"א 13821-01-18, החלטה מיום 16.1.2018).

לא מיותר לציין כי בשעה שניתנו חלק מההחלטות האמורות העותר היה מוגדר סג"ב; מאז - הוסרה ההגדרה (בשנת 2016).

ביקשתי לדעת אם חל שינוי מהותי בנתונים הפרטניים הנוגעים לעותר, המצדיקים מסקנה שונה במקרה דנן. ב"כ המשיב הציגה לעיוני חוות-דעת עדכנית של מב"ן, וכן חומר מודיעיני בעניינו של העותר. אשר לחוות-הדעת - אמנם מדובר בחוות דעת שלילית, אך אין בכך חדש. מב"ן הביע התנגדות להוצאת העותר לחופשה גם בעבר, ובתי המשפט החליטו-כפי-שהחליטו תוך קביעת ביטחונות וערבויות ברף גבוה ביותר (ראו למשל בעת"א 13821-01-18 הנ"ל). איני סבור כי חוות הדעת העדכנית משנה את התמונה בהיבט הנדון, ואף בחוות הדעת עצמה צוין "ללא שינוי בהתרשמות מבדיקות קודמות...". אשר לחומר המודיעיני, הידיעות העדכניות יחסית הן בודדות, ומבחינת התוכן אין בהן רלוונטיות של-ממש לנושא החופשה המיוחדת. דווקא הידיעות מן-העבר היו משמעותיות יותר מבחינה זו, אך לשם איון המסוכנות קבע בית המשפט העליון - ובתי המשפט המחוזיים בעקבותיו - ערבויות וביטחונות ממשיים (ראו, בדומה, החלטת כבוד הנשיא טל בעת"א 18922-02-16, החלטה מיום 18.2.2016). עוד יודגש כי לא נמסר שהעותר הפר אי-פעם את התנאים שנקבעו לצורך חופשה מיוחדת, אדרבא צוין במסמך שצורף לכתב התשובה כי "יצא בעבר לשבע חופשות מיוחדות לא דווח על אודות אירוע חריג".

לאור המקובץ, ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים לגבי ההיבטים הכלליים והפרטניים, נחה דעתי כי יש מקום

לאפשר לעותר חופשה מיוחדת לצורך יציאה לאירוע החתונה של בנו, ביום 28.10.2020, למשך שש שעות, וזאת בכפוף לתנאים הבאים:

1. הפקדה כספית בסך של 300,000 ₪;
2. ערבות צד ג' של שני ערבים בסכום של 500,000 ₪ כל אחד, וכן התחייבות אישית של אותם ערבים ללוות את העותר לאירוע, לשהות במחיצתו במהלך החתונה, ולהחזירו ישירות לבית הסוהר בתיאום מראש עם שב"ס;
3. מסירת פרטים מדויקים על מקום האירוע ושעת אירוע, ושב"ס יקבע את שעות החופשה בהתאם.
4. העותר הצהיר כי האירוע יערך בהתאם לכללים שנקבעו על-ידי משרד הבריאות או כל רשות אחרת. אני מבהיר בזאת, למען הסר ספק, כי הערבויות והביטחונות הנ"ל ישמשו להבטחת כל תנאי מתנאי החופשה וכל הוראת חוק, ולרבות ההנחיות התקפות בדבר קיום אירועים בתקופת הקורונה.
5. בשובו ישהה כמובן העותר בתא סינון בהתאם לנהלים.
6. בלי לגרוע מהאמור, אני מותיר לשיקול דעת שב"ס אם ללוות את העותר לאירוע על-ידי המשטרה או שב"ס, בנוסף לליווי על-ידי הערבים.

ניתנה היום, ט' חשוון תשפ"א, 27 אוקטובר 2020, בהעדר הצדדים.